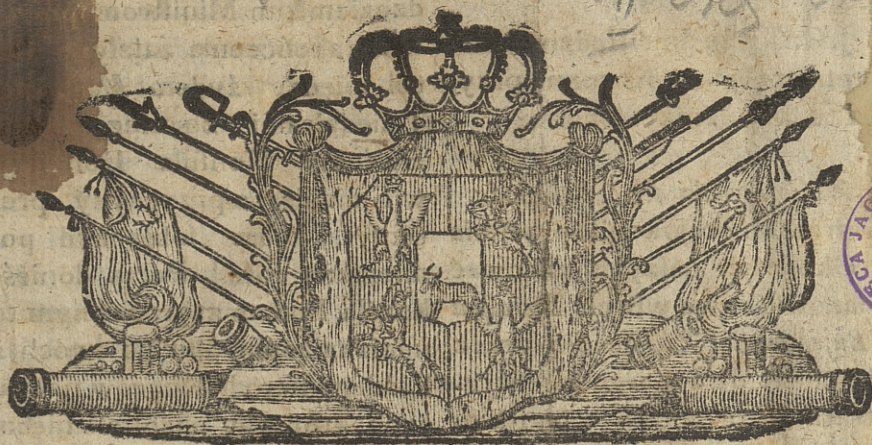

1/2 p. Num: 5.

5209

11 070

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

W SOBOTE DZIA 16. STYCZNIA ROKU 1768.

Z Warszawy d. 16. Stycznia.

Król Jmć P. N. M. dnia wczorajszego z rana w zwykłej Jchmościów Kawalerów asystencyi wyieździł za Wisłę na łowy, z których w godzin kilka po porłudniu szczęśliwie nazad powrócił.

Król Jmć P. N. M. po dobrowolnym ustąpieniu Jmci P. Euchariego Potockiego, Generala Artylleryi Litewskiej, Rotmistrzostwo Chorągwi Pancerney

najstarszemu Synowi Jego Księża Potockiemu łaskawie Konferować raczył.

Król Jmć P. N. M. wakuia *post fata* Jmci P. Serny, Starstwo Stepniowskie Konferować raczył Jmci P. Ferdinandowi Wołyńskiemu Skarbnikowi Owruckiemu.

Jeychc Panie Krayczyrna Koronna, i Xieźnao Wiccznik Litewska, także Jmć P. Generala Artylleryi Koronney, wyieździł z tą pocztą do Drezna, ma

może przez czas niełaki zabi-
ić.

J. O. Xiążę Jmć Radziwił Re-
ndarz Wielki Koronny przy-
tu dnia dzisiejszego.

Z Carogrodu d. 16. Listopada.

Zaraza morowa nie przestała
w Okolicach naszych panować
mianowicie we wsiach *Theraqua*
Bujukdura. *Kiaja-Bey* przez

nią umarł dnia 5 tego miesiąca.
Strata jego wielce wszystkim
żałośna jest, dla wyśmienitych
jego przymiotów. Skarb Ce-
sarski na million Talarów przez
jego śmierć zyskał. Godność
jego *Reiss-Effendi* otrzymał, a
tego urząd *Kiaus-Baszy* jest od-
dany. Kapitan Basza albo Ad-
mirał Ottomański powrócił po
odprawioney żegludze swojej
około wysp Archipelagu z gale-
rami. Ale okręty wojenne za-
zynać się dla wiatrów prze-
wnych musiały pod wyspami
Larmora. Dwa zabrane statki

przyprowadzono, jeden roz-
bity, a drugi do Kawale-
w Maltańskich należący. Mi-
d *Montaigu* wstawiony przed-
wziętymi podróżami przybył
z *Thessaloniki* dnia 9 tego
miesiąca, i stanął w Pałacu Posła
gielskiego, który z tey oka-

zył wielką ucztę wszystkim Cu-
dzoziemskim Ministrom sprawił.
Dla zakończenia zaśłych kłó-
tni między żydem *Mogliano* i
Dziedzicami zmarłego Pana
Haldiman Konsula Duńskiego
w Smirnie, z przyczyny pre-
tensyi, które sobie żyd po-
mieniony rościł, Porta donieść
kazala Posłom zagranicznym tu
mieszkańcym, aby po dwóch z
każdego narodu Kupców nazna-
czyli, którzyby pozostałe niebo-
szczyka papiery roztrząsnąw-
szy zdanie swoje przełożyli Kom-
missarzowi jednemu i tłumacze-
wi od Dywanu wyznaczonym.

Z Tetbury w Hrabstwie Gloucester d. 9. Grudnia. Żywność tu
niezmiernie jest droga. W stro-
nie oney gdzie są manufaktury
sukienne, ludzie tysiącami osta-
tniego od głodu uciśnienia do-
znają. Bez litości patrzeć nie
można na taką nędznych tych
ludzi gromadę chleba kawałka
po okolicznym Kraju żebrzącą.
Twarz ich i postać wyraźnie
nie szczęśliwy stan ich okazuje.
Tym się to doskonale widzieć
dać, iż ten Kraju najładniejszy
jest w całym Hrabstwie. W tey
przygodzie co czynić mamy, ca-
le nie wiemy, to pewna, że ie-
śli iaka w tey mierze odmiana

nie nastąpi, całe zginęliśmy. Jeden z obywatelów znakomitszych tutejszych powiadał, temi czasy, że jeśli wsparty nie będzie handel, dochody wszystkie gruntowe całej parafii nie wystarczą na wyżywienie ubogich. Kradzieże bardzo są częste, Karbonę która w Kościele dla poratowania chorych nadowadza się wylupiono dnia 29 Listopada i wszystkie w niej zawarte jałmużny zabrano.

Z Londynu d. 15. Grudnia.

Dnia 10 tego miesiąca znaczne Panów zgromadzenie było u Xiążęcia de Cumberland, który otrzymawszy od Króla Jmsi Pałace zamieyskie, Zwierzyńce i ogrody w Cranbourn pod Windsor z wszystkimi obrazami i ruchomościami zmarłego Xiążęcia de York kazał pod czas świąt rozdać między ubogimi 500 F. S. Nie przestają tu mówić o bliiskiej odmianie Ministrów, mianują nawet osoby, które na tym stopniu znowu staną, ale czekają z ogłoszeniem onych zupełnego uspokojenia zachodzących trudności. Pan Wilkes, który odważył się był tu przybyć na kilka dni, znowu do Hollandyi umknął. Nowy York w Ameryce iść ma za przykładem Miasta

Boston w nowey Anglii, zakazując wprowadzenie rozmaitych manufaktur, i towarów, W. Brytannii. Ten postępek z czasem może do wszystkich Prowincyi Amerykańskich rozciągnie się zwłaszcza tych, które bez nas obeyscie swoje mieć mogą. Ambroży Dotah żebrak mający 111 lat wziął temi dniami ślub w Fetharl w Hrabstwie Tipperary w Irlandyi z Maryą Stapelton także żebranicą bawiącą się, a mającą inż lat 94. Kompanii Indyi wśchodnich kazano podać wypis wszystkich do niej należących dochodów i Kapitałów, a to jeszcze przed zwykłym prowizyi przy końcu tego miesiąca wypłaceniem. Czynią to dla poznania stanu, w którym pomieniona Kompania zostaje, zwłaszcza, że nadechodzi termin wypłacenia od niej umówionej z Parlamentem summy 420 tysięcy F. S. Powiadają tu, iż Irlandya tak usilnie przeciągnięcia Parlamentu do siedmiu lat pragnie, że Obywatele tameczni postanowili wszystkie od nich płacone pensye zatrzymać póki żądze ich w tej mierze nie będą uspokojone. Jest tu pogłoska, iż Pan Greenville B at rodzony Hrabi Temple między Ministrami policzony

171

będzie. Książca *de Bedford* przeczytała tu za człowieka interesom Francuskim przychylnego, z tym wszystkim przez niego, i dla niego wszelka w Ministrach nastąpić ma odmiana. Pan *William Clack* naznaczony jest Konsulem Angielskim w Mieście *Aleppo* w *Syryi*. - Z Szkocyi piszą, iż rzeka *Frvine* całe koryto swoje odmieniła. Stało się to przez gwałtowną powódź, terazniejszą rzeki tej koryto na kilka mil od dawniejszego koryta jest oddalone, a z wielką Obywatelów szkodą płynie teraz rzeka tam gdzie budynki i ogrody przedtym były. Dnia wczorajszego gdy wór jeden dwa tysiące *F. S. Sterlingów* w Talarach Hiszpańskich zawierający z okrętu jednego do batu przenoszono, nie ostrożnie z rąk upuszczono, tak iż do Tanizy rzeki gdzie naywiększa jest głębina wpadł, nadziei prawie żadney nie masz, aby ztamtąd kiedy mógł być dobyty. Mamy z frzódziemnego morza wiadomość, iż tam wiele jest Codziemskich okrętów żeglujących pod Angielskimi Paszportami. Wyfzedł zatym z tąd rozkaz aby wszystkie takowe okręty bez braku od naszych wojen-

nych okrętów zabierane były. Doniesiono też rozmaitym Włoskim potencyom, iż Anglia za rzecz traktatom przeciwną przeczyta, dopalzczać aby okręty z zmyślonymi albo kupionymi paszportami Angielskimi żeglowały.

Z *Charles town* w *Karolinie* południowej d. 2. Października. Gubernator Prowincyi naszej na obiechaniu i wyznaczeniu granic tu powracający, wziął był dla większego bezpieczeństwa swego z sobą 34 *Chirokwey*czyków, których do siebie zaraz przybyciu swoim odeśłał. *Shawanauni* nieprzyjaciele z niemi wojnę mający na nich czatowali, i zniemacka uderzyli. Bitwa odbyć uporczywa z obu stron była. *Chirokwey*czycowie wielką liczbę nieprzyjaciół swoich trupem położyli, ale że *Shawani* nierównie liczniejsi byli, przegrać musieli, *Shawani* wszystkim skórę zdarli, jeden tylko choć raniony uciekł.

DONIESIENIE

Z *Warszawy* d. 9. *Stycznia*.
U *Bibliopoli Pana Grölla* w *Marywilli* Num: 20. może teraz dostać *Kalendarzyka Francuskiego*, albow: *Entrennes Mignones Pour l'Année 1768.*

Num: 5.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH
W SOBOTĘ DNIA 16. STYCZNIA ROKU 1768.

Z Smirny d. 31. Października. Mamy tu wiadomość, iż Xebeka jedna zo armat mająca pod Komendą Achmet-Beja zofajająca, na której 60 Dulcignotów (a) Greków lub Barbarzyńców nayduie się, wyszła pod żagle z *Stankio* [*Cos*] Wyspy Archipelagu, i między wypłami *Argenteryą* i *Milo* krążyć poczęła. Ten *Achmet* już zrabował dom Wice-Konstula w *Milo* i tegoż samego okować kazał, zabrał też dwa statki Angielskie, jeden Wenecki, i teraz właśnie trzy okręty Francuskie zbożem naładowane ścięga.

Z Rzymu d. 5. Grudnia. Stan zdrowia Kardynała Jmci *Serra* taki dotąd jest, iż małą otuchę o dalizym życiu jego czyni. Kardynał jmc *Pallavicini*, w *Villefranche* stanął, z kąd wypoczawłszy przez czas nieaki w dalszą, do *Mialta* tuteyżego usadzić się na drogę. Xiążę *de Spaccasarno* z Sycylii rodem, przybył tu z *Neapola* dnia 25 Listopad. Jedzie on do *Madrytu* dla podziękowania *Krolowi* Jmci *Hiszpańskiemu* za nadany sobie tytuł

(a) *Dulcignotowie* są to Obywatele *Miasta Dulcigno* w *Albanii* wyższej, którym *Porta Ottomaniska* wiele wolności pozwala dla zatrzymania ich w *Kraiu* i przeszkodzenia aby nie wyniesli się z tamtąd jak uczynili *Uskokowie* ich współziomkowie w *Kroacyi* *Austryackiey* teraz mieszkający. *Dulcignotowie* ci chętnie na okrętach *Barbarzyńskich* z ochowosci zysku służyć zwykli.

wał Granda Hiszpanii. Kardynał Jmé Orsini Minister Króla Jméł obojga Sycylii, prezentował go Oycu S. który w przyjęciu is-go ceremoniał Grandom Hiszpanii przyzwoity zachował.

Z *Genii d. 28. Listopada.* Dnia wczorajszego Kardynał Jmé Pallavicini z Madrytu iadący tu przybył. Jmé X. Giovo nowo mianowany Biskup w *Viktimgliá* w wielkiej paradzie udał się dnia onegdajszego na audyencyą, Doży naszego. Z *Barcellony* piszą, iż Kapitan *Barcello* powziawszy wiadomość o zabraniu przez Xebekę i statek inny Barbarzyński, okrętu iednego Neapolitańskiego z wszystkimi na nim znajdującemi się ludźmi nie daleko Kartageny, ścigał Barbarzyńców z trzema Xebekami Hiszpańskimi pod władzą swoją zostającemi, pomieniony okręt z ludźmi uwolnił, Barbarzyńców aż do brzegów Barbaryi pędził, statek ich mniejszy spalił, a Xebekę nader skołatana do ucieczki przymusił.

Z *Cadix d. 24. Listopada.* Okręt wojenny *le Terrible* nazwany z tą pod żagle wyzedł dnia 4 tego miesiąca, dla krążenia po morzu i załonienia aż do pewnego kresu okrętu *L'Oriflamme* nazwanego, z tą tegoż dnia do *Buenos-Ayres* wysłanego. Dnia 21 tego miesiąca trzy inne okręty z tą pod żagle wyszły. Z tych pierwszy także do *Buenos-Ayres* udać się ma, drugi do wyspy *Cuba* i do Hawany, trzeci do *Porto-Ricco*. Ten trzeci zboczyć do *Guinei* ma dla zabrania tam pewney kwoty Murzynów.

Z *Madrytu d. 8. Grudnia.* Król Jméł z całą swoją Familią z *Elkuryalu* do tutejszego Pałacu swoiego powrócił, mając tu zimę przepędzić.

Z *Paryża d. 21. Grudnia.* Dnia 18 tego miesiąca, zgromadzonym Jzbow-Parlamentowym, podano opisanie listów Królewskich i Dekretów rady Królewskiej nakazujących sekwestracją majątności Pana *de Chanvallon* i wkładających nań obowiązek czynienia pewnych restitucyi, przez co pokazuje się, iż pomieniony Pan *de Chanvallon* osądzony jest kryminalnie bez prawnego roztrząśnienia sprawy iego, a to ielcze w nieprzyzwoitym sądzie. Nakazano więc aby Pan *Chardon* Referendarz,

który sprawę tę produkował przyzwany do Parlamentu był na danie należytych w tej mierze informacyi. Na zaiutrz doniesiono, iż Pan *Chardon* posłanemu od Parlamentu woźnemu z doniesieniem rozkazów Parlamentowych, Królewski list pokazał rozkazujący mu udać się do Króla. Zatem uchwalono dalsze w tej mierze obrady do dnia jutrzejszego odłożyć. *Facultas Theologica* już otrzymała pozwolenie ogłoszenia wyroku swojego przeciw Księdze Pana *Marmontel*, której tytuł jest *Belisaire*. Nowe tu *Drama* na Theatrum produkowane było pod tytułem *L'Honête criminel* pocziwy winowayca. Z razu pomiernie tylko spektatorom podobać się zdawało, ale teraz z wielką nań ucześniejszą ochotą kiedy rozgłoszono, iż rzecz dramatu tego nie jest zmyślona, ale rzeczywista, ponieważ w *Ganges* żyje jeszcze pewny człowiek Katolickiej religii, którego Ociec na galery skazany był za to, iż opowiadał religią wyrokami Królewskimi zakazaną. Syn ten niezmiernie Oycę swego kochający różnemi fortelami dokazał tego, iż zamiast Oycę swego na galery wzięty był, i na nich przez całe lat pięć zostawał. Zdrowie Królowey Jeymci rozmaitym odmianom podlega. Gorączka czasem ustaje, a potym zwiększą jeszcze gwałtownością wzmagają się. Kafzel do tego przymieszał się, a od niejakiego czasu odchodząca flegma z krwią jest zmieszana. Lekarze utrzymują, iż Królowa Jeymci może jeszcze przez długi czas żyć, choćby też i choroba z gruntu nie była uleczona. Usilnie pracują około wybudowania nowego Miasta nad jeziorą Genewęńskim, o pół mili tylko od Genewy. Powiadają, iż na 1,200 robotników jest tym dziełem zaprzątionych. To Miasto nazwane będzie *Choiseuil-la-Ville*.

Z Hagi d. 15. Grudnia. Dnia 4 tego miesiąca były pierwszy raz *Assamble* u Xiężny Jeymci Stadhuderowey. Na potym co dwa tygodnie także *Assamble* będą odprawiane, tymże trybem jaki u Xiężney Gubernantki dawniey był zachowany. Posel Rosyjski Hrabia *de Woronzow* powrócił tu z Akwilgranu i Spa gdzie przez pięć miesięcy bawił. Od

dnia 12 tego miesiąca mieszka tu sławny Pan *Wilkes*, do którego wiele zacnych Of b uczęszczać zwykło z ciekawości poznania Ołoby tak wstawionej.

Z *Satz w Czechach d. 14. Grudnia.* Zdaie się, iż wszystkie żywioty (przyśięgli się na zgubę tego starożytnego Miasta naszego. Dnia 4 Października pożar gwałtowny trzy części tego Miasta, Kościół, Plebanią, Szkołę i dwa Browary w perzynę obrócił. Dnia 9 Grudnia *Egra* rzeka tak gwałtownie z brzegów wyla, iż tamy wszystkie przerwałszy ogrody zalała, i niezmierną w nich szkodę uczyniła. Cesarzowa Królowa Jeymć 4,000 Złotych rozdać między uboższymi kazala.

Z *Wiednia d. 23. Grudnia.* W przeszłą Sobotę odbierał Inwestyturę na Opactwo tytuł Xięstwa mające *S. Galla* Jmć Xiądz Hrabia *de Gondola* Biskup *in partibus*, Plenipotent rzezonego Xiążęcia Opata. Baroń *de Angern* General wojska Austryackiego tegoż dnia tu umarł, i na Cmentarzu tutejszym Protestanckim był dnia wczorajszego pogrzebiony.

Ustanowienie tutejszego Banku, o którym wiele tu i mówiono i pisano, do innego czasu odłożone jest. Cesarzowa Królowa Jeymć Wdowa z Cesarzem Jmcią często na rozmaitych konferencyach przytomna bywa, tych konferencyi celem są odmiany niektóre, dopiero w przyszłym roku nastąpić mające. Rozumieją tu, iż przy następującej w wojsku promocyi niektórzy na Feld-Marszałkowski stopień wyniesieni będą. Rokują inż tę godność Generalom *Senjen, Wied, Laudon, Odonell i Haddich*.

Z *Magdeburga d. 24. Grudnia.* W tutejszych okolicach gwałtownie wody wezbrały. Elba rzeka pod tym Miastem tak rozlała, iż podług liczb na pierwszym stopie mostu wyrażonych, a na 6 calów od siebie oddalonych woda do dwudziestej pierwszej liczby podniosła się. Tama przerwana była, kilka wsi grunta zalane są. Od dni iednak trzech lub czterech opadać woda zaczęła.